

Sted imellem det Forslag, der kommer efter dette, og mit Forslag, er begrundet i denne Lov. Denne Lov opfordrer nemlig paa det Allerstærkeste alle Bestidere af Fæstegods til at fyldestgøre Kongens her udtalte Villie og Dnske, og den gjør Opfordringen saaledes til dem, at det var at formode, at der ikke vilde gaae saa mange Aar hen, inden der vilde blive gjort bestemte Skridt i saa Henseende; i ethvert Tilfælde bliver den staaende paa Opfordringens Gebeet; men derimod med Hensyn til disse offentlige Stiftelser giver den det positive Paalæg; den formulerer endog saa, hvorledes det skal kunne skee, og giver Regler for, hvorledes det skal udføres. Naar det ærede Medlem mener, at det vilde være ønskeligt, som et lille Skridt, at vi ved en almindelig Lov kom til at omfatte Afhændelsen af det hele Gods, som paa den Maade er under Regjeringens særlige Tilsyn og Varetægt, og som før en stor Deel bestaaer af Gods, som af selve Staten er givet til Understøttelse for disse Stiftelser — thi saaledes var det den Tid Brug; ifødetfor at vi nu votere Penge aarlig til at understøtte Stiftelser, saa henlagde man dengang dertil bestemte Afgifter af Bøndergods — og Staten handler altsaa i Grunden, ved at handle her, med sit eget Gods. Naar det ærede Medlem vil understøtte en saadan Lov, saa ligger jo anden Behandling af nærværende Sag som nærmeste Anledning; thi ved anden Behandling vil det kunne skee, og der vil vistnok Ingen gjøre nogenformhelt Indvending derimod. Ja, den ærede Justitsminister vil maaskee sige, naar vi ere komne derhen til: Ja, den enkelte Ting, naar det havde været en anden end netop Odense Kloster, som havde passet beqvemmere, kunde til Nød gaae an og være en Prøve værd, men en saa omfattende Lov vil det være meget vanskeligt at gaae ind paa, thi det vil være et Exempel, som, forinden en Lov kommer frem, som skal afløse Fæstegodset i Almindelighed, vil være meget farligt, fordi det, vil man sige, staaer paa Obergangen mellem det private Eie og det offentlige Eie; det er ikke ganske offentligt Eie, og det er heller ikke ganske privat Eie, men det er dog saa nær derved, især efter Regjeringens egen Betragtning —

thi deri ligger den eneste Undskyldning for, at den har sidet denne Lov overhørig, at den har betragtet det som privat —, at den vil sige, det er i en saa lang Række af Aar betragtet som privat, at vi maae assimilere det dermed, og det vilde være en altfor indgribende Forholdsregel ligeoverfor de Private, til at vi kunne gaae ind derpaa. Jeg seer derfor ikke, at vi i den Betragtning, at det skulde falde saa aldeles sammen med det Private, skulde blive staaende derved, og saa, som det ærede Medlem har foreslaaet, slaae af paa den ene Side og lægge til paa den anden. Vi vinde ikke det Allermindste derved, at vi slaae af, og vi ville ikke gjøre et Skridt fremad derved, at vi lægge til. Jeg skal her erklære, at jeg, saalænge som disse Sager have været under Forhandling, har anvendt den ringe Indskyldelse, jeg har havt, til ikke at trænge dette Spørgsmaal i Forgrunden som et afsondret, men lade det, saa godt det var muligt, og saalænge der var Haab tilstede, for at kunne behandle det i Fællesskab med Fæstegodset i det Hele, blive derved; jeg har haabet paa, at al den Velvillighed, som her er blevet talt om, som skulde være tilstede, for at afløse Fæstegods, at det Resultat af Friwillighed, som man saa ofte henviste os til, dog idetmindste skulde give sig tilkjende i Regjeringens positive Handlinger; men først nu, da jeg er kommen til den Overtydning, at Regjeringen, med Hensyn til det almindelige Fæstegods, er sat i en Forlegenhed, fordi den har undergivet sig et Herredømme, der slet Intet har med denne Sag at bestille, jeg siger, efterat jeg er kommen til den Overtydning, og der særligt er blevet andraget til mig fra Mænd, som jeg maa have al Tillid til og Ugtelse for, om engang at bringe denne Sag frem og dette specielle Tilfælde, hvis Omstændigheder jeg her har omtalt meget nøie, saa har jeg troet at burde gjøre det, men gjøre det som en Begyndelse til et større Hele; og naar den ærede Minister tidligere har svaret os, at deri, at Manden har kjøbt, laa et Beviis for, at Prisen dog ikke var saa høi, saa vil den, der, efterat have vredet mit Hals-tørklæde saaledes omkring, at jeg ikke kan trække Veiret, aftvinger mig min Pung, bagefter sige: